

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

A COMPARISON OF LEARNING ACHIEVEMENTS IN LITERATURE ON PHRA APHAI MANI BY USING THE TEACHING TECHNIQUE OF THE GRAPHIC ORGANIZER AND WRITING A STORYLINE DIAGRAM OF GRADE 4 STUDENTS

สุภัชฉาน ศรีเอี่ยม^{1*} อาทิตยา ทวีแสง¹ และ สิริยากร โสพิลา¹
Supatcha Sri-iam^{1*} Athitaya Thawesaeng¹ and Siriyakorn Sopila¹

Received : 11 June 2023

Revised : 7 December 2023

Accepted : 8 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจารุศรบำรุง จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง จำนวน 3 แผน ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 4.42 มีความเหมาะสมในระดับมาก 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ทั้งฉบับมีค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.66 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.81 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 3) แบบประเมินความพึงพอใจ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹ Faculty of Education, Valaya Alongkorn University under the Royal Patronage Pathum Thani Province

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: supatcha@vru.ac.th

ปีที่ 4 สูงกว่าก่อนใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ (Graphic Organizer) ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ / การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง / วรรณคดี / พระอภัยมณี

ABSTRACT

This research is a quasi-experimental research. The objectives were 1) to compare the learning achievements in literature. Phra Aphai Mani story of grade 4 students before and after using the structured knowledge teaching technique together with plot diagram writing 2) to compare the learning achievements in literature on Phra Aphai Mani after using the structured knowledge teaching technique together with plot diagram writing. of grade 4 students with the criteria of 70 percent of the full score 3) to study the satisfaction of grade 4 students towards the use of structured knowledge teaching techniques in conjunction with plot diagram writing in learning literature titled Phra Aphai Mani. The sample group of the research were 30 students in grade 4/1 of Jarusorn Bamrung School, second semester, academic year 2022 by simple random sampling method. The tools used in this research were: 1) the learning management plan for the grade 4 Thai subject group on Phra Aphai Mani, at the birth of Sudsakorn. Using a structured knowledge teaching technique together with plot diagram writing of 3 plans the whole version had a value of 4.42, which was appropriate at a high level.. 2) Phra Aphaimani's academic performance test has a difficulty level of 0.66, a classification value of 0.81, and a reliability level of 0.92 3) The satisfaction evaluation form is very suitable. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation, t-test.

The research results showed that: 1) Learning achievement in literature on Phra Aphai Mani after using the structured knowledge teaching technique together with plot diagram writing of grade 4 students was higher than before using the structured knowledge teaching technique. Know together with plot diagram writing 2) Achievement in learning literature about Phra Aphai Mani after using the knowledge structure teaching technique together with plot diagram writing. of Grade 4 students above the 70 percent threshold of full score, with statistical significance at the 0.05 level. 3) The

results of the study of students' satisfaction toward the use of structured knowledge teaching techniques in conjunction with plot diagram writing found that the overall level was at a high level.

Keywords: Graphic organizer / Plot diagram writing / Literature / Phra Aphai Mani

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่มีความสำคัญต่อคนไทยเป็นอย่างยิ่ง มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประจำชาติและยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาคนในชาติ ดังนั้นภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนของเด็กไทย เพราะภาษาไทยมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ใช้สื่อสารติดต่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และวรรณคดีไทยยังเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาภาษาไทย มีความโดดเด่นทางด้านเนื้อหาสาระ และมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคม สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์, 2563)

การศึกษาวรรณคดีเป็นหนึ่งในเนื้อหาของหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 รายวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งวรรณคดีเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ การดำรงชีวิตของคนไทยในสมัยก่อน ดังที่ กิตติยา รัศมีแจ่ม (2561) กล่าวไว้ว่า เดิมวรรณคดีอาจถูกมองว่าเป็นเรื่องไม่ทันสมัย เพราะมีสื่อใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่วรรณคดีไทยนั้นไม่เพียงมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ยังสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนบอกเล่าเรื่องราวในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ รวมถึงได้คำสอนจากกุศโลบายที่บรรพบุรุษมักสอดแทรกทั้งคติสอนใจและปรัชญาชีวิตไว้ให้รุ่นหลังได้คิด แม้เวลาจะผ่านไปก็ยุคสมัยวรรณคดีก็ยังทรงคุณค่าอยู่เสมอ ซึ่งหากกล่าวถึงระบบการศึกษาในอดีตก็มีการเรียนการสอนวรรณคดีมาอย่างต่อเนื่อง ในอดีตมีการท่องจำวรรณคดี หรืออาชยานจนกระทั่งวงการศึกษาธิการได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมาเป็นลำดับ

จากประสบการณ์การสังเกตการสอนและการสอนของผู้วิจัยที่ผ่านมา การเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น ครูผู้สอนมักใช้วิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบการอธิบายเนื้อเรื่องกับผู้เรียน โดยผู้เรียนที่จำเนื้อหาของวรรณคดีได้ก็จะสามารถอธิบายกับครูผู้สอน ส่วนผู้เรียนที่จำเนื้อหาไม่ได้ จะไม่สนใจในการเรียน มักเลือกไม่พูดคุยหรือตอบคำถาม และตัวครูผู้สอนเองยังมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดีได้ไม่เท่าที่ควร การจัดการเรียนการสอนจึงมีรูปแบบเดิม สื่อการสอนไม่น่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความรู้ ไม่สามารถนำข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีวรรณกรรมที่เรียนมาบูรณาการสู่ชีวิตจริงได้ ดังนั้นการสอนวรรณคดีวรรณกรรมไทยนั้นจึงประสบปัญหา ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียน ขาดความใส่ใจในการอ่าน นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้เนื่องจากไม่รู้ศัพท์จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

วรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร เป็นหนึ่งในเนื้อหาวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีเนื้อหาว่า ณ เกาะแก้วพิสดาร นางเงือกได้ให้กำเนิดบุตรชายที่เกิดจาก พระอภัยมณี ชื่อ สุดสาคร พระฤๅษีที่อยู่ในเกาะแก้วพิสดารได้เลี้ยงดูและสั่งสอนวิชาต่าง ๆ ให้สุดสาคร สุดสาครจึงออกเดินทางตามหาพระบิดา ที่ออกจากเกาะแก้วพิสดารไป โดยมีสัตว์พาหนะคู่ใจ คือ ม้านิลมังกร ทั้งสองได้หลงไปในเกาะผีสิง จึงต้องต่อสู้กับพวกผีทั้งหมดในเกาะเป็นเวลานานพอสมควร จนเกือบจะเสียท่า แต่ก็รอดมาได้ด้วยความช่วยเหลือจากพระฤๅษีเกาะแก้วพิสดาร หลังจากนั้นสุดสาครได้เดินทางต่อจนพบกับซีเปลือย และถูกซีเปลือยล่อลวงเอาม้านิลมังกรและไม้เท้าวิเศษจนถูกผลักตกหน้าผา เดชะบุญที่ สุดสาครไม่ตายจึงกลับมาซึ่งไม้เท้าวิเศษคืนไปได้ที่เมืองแห่งหนึ่ง เจ้าเมืองแห่งนั้นได้รับอุปการะสุดสาครไว้เป็นลูกบุญธรรม เมื่อสุดสาครโตขึ้น จึงออกเดินทางตามหาพระบิดา(ต่อ) โดยครั้งนี้เจ้าเมืองการเวกให้เสาวคนธ์และหัสชัยซึ่งเป็นพระโอรสและพระธิดาของพระองค์ พร้อมด้วยกองเรือรบจำนวนหนึ่งออกเดินทางไปกับสุดสาครด้วย ระหว่างทางกองเรือของสุดสาครถูกฝูงผีเสื้อยักษ์โจมตีและจับตัวเอาเสาวคนธ์และหัสชัยไป สุดสาครติดตามไปสังหารผีเสื้อยักษ์และชิงตัวทั้งสองคนกลับคืนมาได้สำเร็จและเดินทางออกตามหาพระบิดาต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากเนื้อเรื่องดังกล่าวเห็นได้ว่าเนื้อหามีความน่าสนใจ ส่งเสริมจินตนาการและให้ข้อคิดด้านความกตัญญูแก่ผู้เรียน แต่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก ซับซ้อน มีตัวละครจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายหากไม่สามารถจัดลำดับเนื้อหาได้ ครูควรมีวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการจัดระบบความคิดจากสมอง โดยมีการสรุปเนื้อหา แล้วจัดแบ่งกลุ่มเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย เมื่อนำมาอ่านอีกครั้งจะเกิดการทบทวนและเข้าใจในเนื้อหาได้เร็วขึ้น (ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา, 2562) อีกทั้ง สุมาลี ชุบุญ (2560) กล่าวถึง เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ผังกราฟิก ว่าเป็นการจัดระบบระเบียบข้อมูล ความคิดโดยใช้แผนภาพรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบในลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างกันอย่างเป็นระบบ ขึ้นอยู่กับประเภทของแบบแผนการจัดเนื้อหาและข้อมูล แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำข้อมูลหรือเนื้อหาสาระได้อย่างถาวร ผู้สอนต้องมีการวางแผนคัดเลือกรูปแบบผังกราฟิก ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิม แล้วจึงนำเสนอตัวอย่างการใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือผังกราฟิก หลังจากนั้นให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหา นำมาจัดทำผังกราฟิกโดยทำร่วมกันเป็นกลุ่มหรือทำเป็นรายบุคคล นำเสนอปัญหาและอภิปรายร่วมกัน จากผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีของแชมมณี (2559: 234) ที่กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่และช่วยจัดข้อมูล ได้เป็นระบบ ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจต่อเนื้อหาสาระนั้น ๆ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกยังช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดไตร่ตรอง หรือทบทวนตนเอง และยังช่วยให้เข้าใจถึงความแตกต่างทางความคิด และทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้เรียนคนอื่น ๆ

ดังนั้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่องร่วมกับเทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในครั้งนี้จึงเป็นการนำวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่องที่ต้องอาศัยการจัดระบบความคิด

จากสมอมาจัดระบบเนื้อหาในวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และนำเนื้อหาที่จัดระบบความคิดมาเขียนเป็นผังกราฟิกแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง มีขั้นตอนดังนี้ 1) เตรียมเนื้อหาที่จะสอน 2) อธิบายเนื้อหาใหม่ 3) จัดระบบความคิด 4) สร้างผังกราฟิกและนำเนื้อหามาจัดเรียง 5) สรุปความคิด ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วรรณคดีให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจรัสศรีบำรุง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) อ่านจับใจความ เรื่อง พระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร 2) ความหมายคำในบทเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร 3) ประโยชน์และคุณค่า ที่ได้รับในบทเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พระอภัยมณี ซึ่งใช้ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ มีทั้งหมด 12 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด และเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง พระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา และนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเนื้อหาที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2.1) อ่านจับใจความเรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร 2.2) ความหมายคำในบทเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และ 2.3) ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับในบทเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยแต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมตามแบบประเมินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผลการประเมินระดับความเหมาะสมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผลการประเมินมีค่าเท่ากับ 4.36 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผลการประเมินมีค่าเท่ากับ 4.44 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ผลการประเมินมีค่าเท่ากับ 4.36 และทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 4.42 อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเป็นไปตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการวิจัย

2. การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีการตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ เพื่อเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาที่เรียน และนำมาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และตัวชี้วัด จำนวน 25 ข้อ

2.5 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยการหาค่า IOC

2.6 วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2561) ซึ่งเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้เก็บไว้ จำนวน 20 ข้อ จากแบบทดสอบได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1 ส่วนข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ตัดทิ้งไปจำนวน 5 ข้อ

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เคยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาค่าความยากง่าย (p) รายข้อ ซึ่งค่าความยากง่ายมีค่า ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 จึงเป็นข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากแบบทดสอบได้ค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.51 - 0.76 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นนำไปหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยค่าที่อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากแบบทดสอบได้ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.38 - 0.87 และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ KR-20 ของ Kuder-Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากแบบทดสอบได้ค่า KR-20 เท่ากับ 0.92

2.9 เมื่อได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจัดพิมพ์ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจรรุศรบำรุง จำนวน 30 คน

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและเกณฑ์การประเมินผลแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Point Rating Scale) ของลิเคิร์ต จำนวน 20 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ การประเมินที่ถูกต้อง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of Item Objectives Congruence) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้เป็นไปตามเกณฑ์ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559)

3.4 คัดเลือกแบบสอบถามที่เป็นไปตามเกณฑ์ จำนวน 12 ข้อ และนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้วไปสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจารุศรบำรุง จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนจารุศรบำรุง
2. ก่อนการทดลอง ผู้ศึกษาได้ชี้แจงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้กับครูประจำชั้นและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจารุศรบำรุง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เพื่อรับทราบวิธีการดำเนินการดำเนินกิจกรรม
3. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ
4. ดำเนินการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 3 แผน ระหว่าง มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 รวมทั้งหมด 3 ชั่วโมง
5. หลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง จำนวน 12 ข้อ
6. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน และผลคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบ t-test for dependent samples
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ แบบ t-test one samples

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 2) ค่าความยากง่าย (Difficulty) 3) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) 4) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณจากสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Method)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระ (t-test for dependent samples)

ผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คะแนน	M	n	S.D.	df	t	p
ก่อนใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	12.53	30	3.78	29	13.05*	0.000
หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	15.76	30	2.73			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี	ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 20 คะแนน = 14 คะแนน				
	M	S.D.	Df	t	p
	15.76	2.73	29	3.53*	0.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี หลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี

รายการประเมิน	M	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	4.00	0.90	มาก
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล	4.10	0.80	มาก
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.10	0.80	มาก
4. กิจกรรมการเรียนสนุก น่าสนใจ	4.00	0.80	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	M	S.D.	แปลผล
5. ครูเปิดให้โอกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.03	0.96	มาก
6. ครูใช้วิธีการสอนที่น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนวรรณคดี	4.10	0.80	มาก
7. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.20	0.83	มาก
8. การสอนโดยการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความเหมาะสมกับวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี	4.03	0.94	มาก
9. ครูให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม	4.13	0.82	มาก
10. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง	4.00	0.83	มาก
11. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.20	0.80	มาก
12. นักเรียนพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	4.00	0.90	มาก
รวม	4.10	0.91	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($M = 4.10$, $S.D. = 0.91$) โดยเรียงลำดับตามรายการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ($M = 4.20$, $S.D. = 0.83$) และนักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ($M = 4.20$, $S.D. = 0.80$) ครูให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม ($M = 4.13$, $S.D. = 0.82$) ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ($M = 4.10$, $S.D. = 0.80$) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($M = 4.10$, $S.D. = 0.80$) ครูใช้วิธีการสอนที่น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนวรรณคดี ($M = 4.10$, $S.D. = 0.80$) ครูเปิดให้โอกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ($M = 4.03$, $S.D. = 0.96$) การสอนโดยการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความเหมาะสมกับวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ($M = 4.03$, $S.D. = 0.94$) กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($M = 4.00$, $S.D. = 0.90$) กิจกรรมการเรียนสนุก น่าสนใจ ($M = 4.00$, $S.D. = 0.80$) เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง ($M = 4.00$, $S.D. = 0.83$) นักเรียนพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ($M = 4.00$, $S.D. = 0.90$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พบว่า ก่อนใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.53 และหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15.76 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 78.8 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้จัดทำแผนการสอนในเรื่องการจับใจความสำคัญ ความหมายคำในบทเรียน และประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับในบทเรียนเรื่องพระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน จัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก การจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ เนื่องจากใช้ผังกราฟิก ที่สอดคล้องกับวิจัยของ สุมาลี ชุบุญ (2560) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ร่วมกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกมีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวิจัยของ รณชัย จันทร์แก้ว (2559) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวรรณคดีไทยระดับดีเยี่ยมร้อยละ 53.33 ระดับดีร้อยละ 33.33 และระดับพอใช้ร้อยละ 13.33 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีความคงทน ในการเรียนวรรณคดีไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในการเรียนวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.91 แสดงว่า การทดลองการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เนื่องจากผู้วิจัยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา นักเรียนจึงมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สาริณี หนูหมาด (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทยโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานาดา หมัดอะด้า (2557) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและ การเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ ผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ ผังกราฟิก อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด และจัดเตรียมสื่อประกอบการเรียนการสอนวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องที่แปลกใหม่ ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ หรืออาจมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างสูงสุด

2. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และใช้เทคนิคการสอนที่น่าสนใจ เช่น การใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน อีกทั้งเป็นการทบทวนความรู้ในเนื้อหาที่เรียนมา ซึ่งช่วยพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพิ่มเติมโดยใช้เว็บไซต์หรือเทคโนโลยีในการจัดทำทั้งในระดับชั้นเดียวกันหรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้เทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ และมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการนำเทคนิคการสอนแบบโครงสร้างความรู้ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณีที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนอื่น เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนา นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **หนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว.
- กิตติยา รัศมีแจ่ม. (2561). **วรรณคดีไทยในยุคประเทศไทย 4.0**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก <https://so03.tcithaijo.org/index.php/oarit/article/download/137484/102335/364614>. (2566, 1 มีนาคม)
- ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์. (2563). ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยนำไปสู่การเรียนรู้. **วารสารสังคมศึกษา มจร.** 5(1): 66-78.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ ฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี หล้าเบญจนะ. (2561). **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2559). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: แฮ็ส ออฟ เคอร์มิสท์ จำกัด.
- ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา. (2562). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มุนาดา หมัดอะด้า. (2557). **การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รณชัย จันท์แก้ว. (2559). **ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทน ในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สาริณี หนูหมาด. (2557). **การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุมาลี ชูบุญ. (2560). **ผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.